

Generalitat de Catalunya
**Departament de Justícia,
Drets i Memòria**

Pla de foment de l'ús del català en els àmbits del Departament de Justícia, Drets i Memòria

HI TENS TOT EL DRE
LA LLEI T'EMPARA
TU TRIES LA LLEN
FES SERVIR EL CA
A LA JUSTÍCIA!

Juliol de 2024

Avís legal

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement 4.0 Internacional (CC BY 4.0) de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar obra derivada, sense cap restricció, sempre que se'n citi el titular dels drets (Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia, Drets i Memòria). La llicència completa es pot consultar a:

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ca>

© Generalitat de Catalunya

Departament de Justícia, Drets i Memòria

Grup de coordinació interna per al foment de l'ús del català al Departament de Justícia, Drets i Memòria

justicia.gencat.cat

Índex

1. El context del Pla de foment	4
1.1. Pla de Govern de la XIV legislatura i el foment de l'ús del català al Departament de Justícia, Drets i Memòria	4
1.2. El compromís del Departament amb el català al Pla departamental	4
1.3. Creació del Grup de coordinació interna per al foment de l'ús del català	5
1.4. Diagnosi	5
1.5. Aportacions del Departament al Pacte Nacional per la Llengua, a les 100 accions transversals d'impuls del català i al Pla pluriennal de política lingüística	6
2. Visió i reptes del Pla de foment de l'ús del català	8
3. Principals accions del Pla de foment	11

1. El context del Pla de foment

1.1. Pla de Govern de la XIV legislatura i el foment de l'ús del català al Departament de Justícia, Drets i Memòria

El [Pla de Govern](#) de la XIV legislatura recull als seus eixos diferents objectius que impliquen el Departament de Justícia, Drets i Memòria en el foment de l'ús del català.

Eix 1. Per un país just, amb bon govern i referent democràtic al món

1.2.2 Avançar cap a una Administració de justícia pròxima al ciutadà i àgil

1.2.4 Potenciar i posar al dia el **dret civil català** i millorar el Suport a les entitats jurídiques i fundacions

Eix 2. Per un país de drets, d'igualtat d'oportunitats i de benestar. Reforçar i ampliar l'estat del benestar (educació, salut, cures i protecció social) i l'accés al treball digne i a l'habitatge, a la prosperitat econòmica i a la cultura, **impulsant la llengua catalana en tots els àmbits de la societat.**

- 2.6.4 [Cultura] **Assegurar el present i el futur del català, l'occità i la llengua de signes catalana** en un context plurilingüe.

Eix 3. Per un país basat en una economia del coneixement, digital i emprenedora

- Implementar un pla d'**enfortiment de la llengua catalana dins l'àmbit universitari.**

1.2. El compromís del Departament amb el català al Pla departamental

Les conselleres de Justícia, Drets i Memòria han manifestat al Parlament la necessitat de tornar a situar el català entre les prioritats de l'acció de Govern:

“Una Administració pròxima vol dir també una administració que parli la nostra llengua [...] amb l'objectiu que aquesta sigui la llengua vehicular en tots els àmbits del Departament i l'Administració de justícia.” (Lourdes Ciuró, Comissió de Justícia del 5 de juliol de 2021.)

“Hem iniciat un cicle d'innovació per aportar noves perspectives” i per al 2023 on s'incrementaran les actuacions subvencionades per al foment del català, i se seguiran impulsant campanyes que ja estaven en marxa. D'altra banda, comenta la consolidació de les beques per a opositors a jutges i fiscals per fomentar vocacions i la definició d'un pla d'acollida i acompanyament per facilitar-los l'aprenentatge de la llengua catalana i el dret civil propi. (Gemma Ubasart, Comissió de Justícia de l'1 de desembre de 2022.)

El **Pla departamental de la XIV legislatura** recull les següents actuacions relacionades amb el foment del català:

SG173. Diagnosi sobre l'ús del català en tots els àmbits del Departament (presentada el juny de 2022).

SG019. Pla transversal de foment de l'ús del català (elaborat pel Grup per a la promoció de l'ús del català).

SG016. Diccionari d'ADR (publicat amb el Termcat el gener de 2022).

SG172. Diccionari de dret processal (en conveni amb el Termcat, va iniciar els treballs la tardor del 2023).

AJ127. Fer justícia al català: incentivar els professionals perquè facin servir el català en l'Administració de justícia (inclou diverses actuacions: reorientació de la formació, programa de foment als jutjats, col·laboració amb el portal Compendium, conveni amb l'Escola Judicial).

A més, el foment del català està present en altres actuacions:

AJ128. Promoure vocacions de jutges, LAJ i fiscals a Catalunya per evitar els perjudicis de les elevades mobilitats als jutjats ([50 beques](#) per a la preparació d'oposicions durant quatre anys, concedides el gener de 2023; es demana el nivell C1 de català, ja que l'objectiu és "estabilitzar les plantilles judicial i fiscal a Catalunya i a assolir un major grau d'eficàcia i de qualitat, així com fomentar l'ús efectiu de la llengua catalana a l'Administració de justícia").

AJ048. Programa de millora de la prestació dels serveis de traducció i interpretació judicial.

1.3. Creació del Grup de coordinació interna per al foment de l'ús del català

El 5 d'octubre de 2021 es constitueix el Grup de coordinació interna per al foment de l'ús del català, amb la participació de tots els àmbits del Departament i coordinat des de la Secretaria General pel Gabinet Tècnic, responsable d'elaborar i executar els programes de planificació lingüística del Departament.

Aquest Grup es constitueix com un marc estable de coordinació per:

- posar en comú tot el que es fa al Departament en relació amb el foment del català
- definir el Pla de foment de l'ús del català i impulsar les accions que s'hi defineixen
- fer el seguiment i l'avaluació del Pla

El Grup manté reunions periòdiques cada dos mesos i té al voltant d'uns 25 representants de totes les unitats directives:

Com a primeres actuacions, el Grup elabora la diagnosi de l'ús del català en l'àmbit competencial del Departament prevista al Pla de Govern i la identificació d'actors externs per àmbits sectorials, i posteriorment emprèn l'elaboració del Pla de foment.

1.4. Diagnosi

Durant els mesos d'octubre de 2021 a març de 2022 les unitats faciliten les dades de què disposen i s'obtenen per primera vegada aquelles que s'han pogut extreure de fonts d'informació complexes o del creuament de dades. A final de març es realitzen qüestionaris en àmbits on no es disposa d'informació, com ara els centres penitenciaris i els centres educatius de justícia juvenil.

Les dades per a la diagnosi sobre l'ús del català es concentren en els següents apartats.

- a) Llengua d'ús dels professionals en usos orals i escrits.
- b) Acreditació del nivell de català dels professionals.
- c) Clàusules lingüístiques en la contractació pública.
- d) Agents amb un paper de foment de l'ús del català a l'entorn de les activitats del Departament.
- e) Paisatge lingüístic, per conèixer la presència del català en la megafonia, cartelleria i altres materials dels espais públics.

El 16 de juny de 2022 es fa públic el [document de diagnosi](#) i es concreten algunes primeres mesures:

- Campanya de conscienciació sobre l'ús del català l'Administració de justícia '[Fem justícia al català](#)'.
- Nou portal de llengua al web del Departament: justicia.gencat.cat/llengua.
- Circuit de queixes sobre drets lingüístics a través d'un codi QR amb accés directe al [formulari de consultes i queixes sobre drets lingüístics](#) i circuit directe de queixes de la Secretaria per a l'Administració de Justícia.
- Convocatòria de [beques](#) per a preparar oposicions de jutge i fiscal.

1.5. Aportacions del Departament al Pacte Nacional per la Llengua, a les 100 accions transversals d'impuls del català i al Pla pluriennal de política lingüística

Pacte Nacional per la Llengua

El Departament ha fet la seva aportació al Pacte Nacional per la Llengua, recollint la situació i els reptes i proposant com a principals acords:

- Instar la modificació de la Llei orgànica del poder judicial per tal que el coneixement del català sigui un requisit per ocupar una plaça a l'Administració de justícia a Catalunya, a fi de fer efectiu l'article 102 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, en el sentit que el personal judicial i la resta del personal al servei de l'Administració de justícia a Catalunya han d'acreditar un coneixement adequat i suficient del català per complir les seves funcions i fer efectius els drets lingüístics dels ciutadans.
- Establir un període de formació obligatòria en llengua catalana per a tot el personal que presta servei a l'Administració de justícia i no en pot acreditar un coneixement suficient i adequat al seu lloc de treball, i oferir-los l'acompanyament necessari i l'accés a recursos i eines lingüístics.
- Difondre els drets i deures lingüístics a totes les dependències judicials i a tots els professionals.
- Impulsar el Portal Jurídic de Catalunya, facilitant l'accés a tota la legislació en la versió catalana i consolidada, i la publicació del BOE en català.
- Crear un portal de jurisprudència en català compartit amb les comunitats que tenen aquesta llengua com a pròpia.

100 accions transversals d'impuls del català

El novembre de 2022 es presenta el document "[El català, llengua de país](#)", que recull al voltant de cent accions transversals del Govern per aconseguir millorar l'ús, la defensa i l'impuls del català. El Departament de Justícia, Drets i Memòria n'aporta les 12 següents:

69 Pla de foment de l'ús del català (fet)

70 Creació de beques per a la preparació d'oposicions a jutges i fiscals (fet)

71 Campanya "Fer servir el català no canvia la sentència. Fem justícia al català" (fet)

72 Nova formació en català de professionals a l'Administració de justícia (fet)

73 Circuit de consulta i queixes sobre drets lingüístics a l'Administració de justícia (fet)

74 Grup interdisciplinari per definir noves mesures innovadores en llengua i justícia (fet)

75 Augment del complement econòmic per incentivar l'ús del català en el torn d'ofici (fet)

76 Valoració del nivell C1 com a mèrit en la promoció de la carrera judicial (pendent d'aprovació per part del Consell General del Poder Judicial)

77 Edició de diccionaris especialitzats de terminologia jurídica (fet el de mediació i iniciat el de dret processal)

78 Estudi de la influència del coneixement de català en la reinserció social (iniciat)

79 Analitzar l'ús del català entre els mediadors (iniciat)

80 Reprendre el seguiment del Pla lingüístic específic de centre (PLEC) als centres educatius (iniciat)

Pla pluriennal de política lingüística

La coordinació amb la Secretaria de Política Lingüística també es reflecteix en l'alineació del Pla departamental de foment de l'ús del català amb el Pla pluriennal de política lingüística (en procés d'elaboració per part de l'esmentada Secretaria).

2. Visió i reptes del Pla de foment de l'ús del català

Visió

Volem que el català sigui una llengua d'ús normal i oficial en tots els àmbits de competències del Departament de Justícia, Drets i Memòria (Administració de justícia, mediació, centres penitenciaris i de justícia juvenil, reinserció social, memòria democràtica i entitats), tant en les relacions internes com amb la ciutadania i amb les altres administracions que la tenen com a llengua pròpia.

Reptes

1. El català, llengua del Departament de Justícia, Drets i Memòria i dels seus serveis

Els professionals del Departament de Justícia, Drets i Memòria, de les empreses i entitats que en depenen i dels concessionaris dels seus serveis (empreses contractades, amb conveni o subvencionades) han d'utilitzar el català com a llengua d'ús normal tant en les comunicacions internes com en la relació amb les persones físiques i jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català. Així mateix, el català ha de ser la llengua normal de treball entre professionals i en activitats adreçades a professionals, com ara la formació, i en els actes públics en representació del Departament. Cap professional del Departament pot argumentar el desconeixement del català.

El català és la llengua d'ús inicial en les relacions amb els ciutadans i usuaris dels serveis del Departament, tant si són presencials com a distància. Si cal per a la prestació i la qualitat del servei es poden usar altres llengües o mitjans que facilitin la comunicació. Aquest criteri és aplicable a la senyalització, megafonia i missatges enregistrats.

2. Increment de la presència de la llengua catalana a l'Administració de justícia

Per poder garantir els drets lingüístics dels ciutadans el català ha de ser llengua d'ús normal a l'Administració de justícia. Amb aquest objectiu és imprescindible que els professionals de l'Administració de justícia coneguin la llengua, el dret propi i la realitat social de Catalunya. Per tant, cal oferir-los una informació, sensibilització i formació adequada i suficient que els permeti fer efectiu l'article 102 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, en el sentit que el personal judicial i la resta del personal al servei de l'Administració de justícia a Catalunya han d'acreditar un coneixement adequat i suficient del català per complir les seves funcions, fer efectius els drets lingüístics dels ciutadans i ser-ne garants.

La ciutadania i tots els professionals han d'estar informats dels drets i deures lingüístics en l'àmbit de l'Administració de justícia i han de tenir els canals adequats de queixa i resolució per quan els són vulnerats.

Cal recordar i promoure els criteris d'usos lingüístics dels professionals de la Generalitat de Catalunya quan intervenen davant els òrgans judicials.

3. Una llengua per als professionals del futur i del present

Cal garantir la formació i el material docent i terminològic en català en les assignatures de l'àmbit jurídic i del dret dels estudis universitaris de grau i postgrau i dels cicles formatius perquè els futurs professionals puguin exercir amb seguretat i coneixement la seva professió en català.

La ciutadania i els professionals han de disposar en obert i en formats accessibles la versió consolidada en català de la normativa estatal i de la Unió Europea publicada als diaris oficials. També han de tenir accés a tota la jurisprudència redactada en català i s'ha d'afavorir la publicació en català de la jurisprudència rellevant redactada en altres idiomes.

Les noves tecnologies de les indústries de la llengua, la intel·ligència artificial i les aplicacions i altres eines de suport lingüístic (diccionaris especialitzats, correctors, traductors automàtics, transcriptors, etc.) s'han d'incloure tant a les eines de gestió processal i tramitació de l'Administració de justícia com

als portals dels professionals de l'àmbit jurídic del dret i, en la mesura del possible, han d'estar a l'abast del conjunt de la ciutadania.

Cal oferir formació lingüística especialitzada als professionals en exercici que tenen mancances i als estudiants, amb una valoració en la seva carrera professional. Cal renovar els recursos de formació, autoformació i acompanyament als alumnes amb l'ajut de les noves tecnologies i l'oportunitat que ofereixen els cursos en línia.

El llenguatge jurídic i del dret s'ha de modernitzar per facilitar una comunicació amb la ciutadania que per clara, planera i propera sigui garantia dels seus drets, sense perdre el rigor exigible a tot l'ordenament normatiu i jurisprudencial. Aquest és un pas necessari per a l'empoderament ciutadà que ha de contribuir a la comprensió i l'autonomia en totes les relacions amb el Departament i l'Administració de justícia, en la línia de l'alfabetització funcional.

S'ha de treballar conjuntament amb els col·legis professionals, les universitats, l'EADOP i les editorials jurídiques per iniciar, compartir i consolidar projectes.

4. Llengua d'integració social

Atenent a la funció social de la política de reinserció establert pel model penitenciari català, la llengua catalana és una font més d'oportunitats que contribueix a facilitar la reinserció de les persones que estan en execució penal. Des del Departament s'ha de vetllar perquè el català formi part de la vida quotidiana dels centres, des del paisatge lingüístic (cartelleria, megafonia, etc.), els usos lingüístics dels professionals en les relacions amb els interns i les activitats que s'hi porten a terme. La promoció de l'ús del català ha de ser compatible amb els criteris de les regles penitenciàries europees en el sentit que s'ha d'assegurar la informació i la comunicació per garantir els drets dels interns. Igualment, les entitats col·laboradores i de voluntariat han de contribuir al foment del català d'acord amb les indicacions que estableixi el Departament. En el cas de la formació professional i ocupacional, el català ha de ser-hi present tant en la part formativa per a la reinserció sociolaboral com en la laboral dels tallers de producció.

En els centres educatius i de justícia juvenil, a més la presència curricular de la llengua catalana en els estudis, cal conscienciar els directius, docents, educadors i monitors per tal que introdueixin el coneixement del català entre els adolescents i joves i oferir-los eines per gestionar-ho positivament.

En l'àmbit de les entitats, i en el marc del portal únic d'entitats que la Generalitat està construint amb l'impuls del Departament, cal oferir recursos en forma de models i plantilles que els facilitin que la documentació legal i de funcionament siguin en català.

5. Compromís ampli, també europeu i estatal, pels drets lingüístics de la ciutadania

Una justícia pròxima és també una justícia en què tant el ciutadà com l'advocat o els altres operadors jurídics poden expressar-se en català sense limitacions ni prejudicis ni temors sobre el resultat de fer-ho en la nostra llengua.

Que el català no sigui llengua oficial a la Unió Europea en dificulta molt l'ús i el reconeixement. Davant d'un Estat que no respecta les competències de Catalunya en matèria de llengua i que tampoc garanteix plenament els drets lingüístics dels catalanoparlants, molt especialment en l'àmbit de l'Administració de justícia, cal treballar en una estratègia comuna d'abast internacional amb els altres territoris de parla catalana i la societat civil perquè el català deixi de ser una llengua minoritzada i pugui ser llengua de treball a Europa.

El Comitè d'Experts i el Comitè de Ministres insisteixen periòdicament a les autoritats espanyoles que s'ha de modificar el marc legal per tal de deixar clar que les autoritats judicials penals, civils i administratives de les comunitats autònomes poden portar els procediments en llengües cooficials a petició d'una de les parts. Tot i aquesta recomanació, l'[article 231](#) de la Llei orgànica del poder judicial encara obstaculitza l'aplicació d'aquest [article 9](#) de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries.

El compromís amb el conjunt de drets lingüístics també s'estén a l'aranès, que s'ha de promoure amb actuacions específiques consensuades amb les institucions i entitats de l'Aran i en coordinació amb la Secretaria de Política Lingüística.

6. Eines per a l'avaluació i el seguiment

La dada lingüística és essencial per avaluar la situació i l'evolució de l'ús del català en els àmbits de competència del Departament, i poder així reorientar les mesures empreses o iniciar-ne de noves. Les actuacions s'han de planificar en el temps i han d'anar associades a l'assoliment d'objectius mesurables amb indicadors de recollida periòdica.

S'han de seleccionar els indicadors d'ús lingüístic que s'han d'incloure en els quadres d'indicadors i de comandament del Departament i s'ha d'aconseguir que les enquestes sociolingüístiques de la Generalitat incloguin de manera periòdica preguntes referides als àmbits de competència que permetin una anàlisi temporal.

3. Principals accions del Pla de foment

1. El català, llengua del Departament de Justícia, Drets i Memòria i dels seus serveis

Dins del marc del Pla de foment del català s'ha creat un Grup de foment que coordina totes les actuacions del Departament en matèria de llengua. Així doncs, el català ha de ser la llengua normal de treball entre professionals i en activitats adreçades a professionals, com ara la formació, i en els actes públics en representació del Departament.

Els professionals del Departament de Justícia, Drets i Memòria, de les empreses i entitats que en depenen i dels concessionaris dels seus serveis (empreses contractades, amb conveni o subvencionades) han d'utilitzar el català com a llengua d'ús normal tant en les comunicacions internes com en la relació amb les persones físiques i jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català.

Les principals línies de treball del Departament són, entre altres, la funció i el suport lingüístic, el compliment de les clàusules lingüístiques, l'aplicació de criteris de gestió lingüística i de multilingüisme, el seguiment del nivell de català dels professionals que treballen al Departament i els que s'hi incorporen i l'acreditació del nivell en el cas que no tinguin el certificat.

2. Increment de la presència de la llengua catalana a l'Administració de justícia

Aconseguir que el català sigui un requisit per a l'exercici de la funció judicial i a la resta de personal a l'Administració de justícia

Instar de nou el ministre de la Presidència, Justícia i Relacions amb les Corts i el Consell General del Poder Judicial perquè es reconegui el català com a requisit en l'accés a la carrera judicial. Per tant, comporta modificar l'article 231 de la Llei orgànica del poder judicial ("2. Els jutges, els magistrats, els fiscals, els secretaris i la resta de funcionaris de jutjats i tribunals també poden fer servir la llengua oficial pròpia de la comunitat autònoma, si cap de les parts s'hi oposa al·legant que la desconeix, fet que pot produir indefensió"), que entra en contradicció amb l'article 102.1 de l'Estatut ("Els magistrats, els jutges i els fiscals que ocupin una plaça a Catalunya han d'acreditar un coneixement adequat i suficient del català per a fer efectius els drets lingüístics dels ciutadans en la forma i amb l'abast que determini la llei").

Pressupost: Costos interns.

Unitats: Gabinet de la Consellera, Secretaria per a l'Administració de Justícia

Indicadors de l'actuació: Petició formal al ministre de la Presidència, Justícia i Relacions amb les Corts i el Consell General del Poder Judicial.

Indicadors de resultats: Modificació de l'article 231 de la Llei orgànica del poder judicial.

Garantir el dret a rebre la documentació en català a través del compliment de l'opció lingüística del tramitador processal e-justícia.cat

e-justícia incorpora una funcionalitat que facilita a l'advocat i al procurador triar la llengua de notificació a la ciutadania, i al jutjat li permet visualitzar l'opció lingüística de la ciutadania i correspondre-hi. El 2023 es va introduir l'opció lingüística per la part passiva, que fins ara ho havia de fer amb un altressí. L'objectiu és atendre al 100 % la petició de l'opció lingüística en català de les resolucions notificades.

S'elaboraran informes periòdics de seguiment per tal de revertir els incompliments i es traslladaran al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

El 2023, un 9,5 % van demanar rebre la documentació en català i un 90,5 % en castellà. En castellà es va atendre aquesta petició en el 98,2 % de les resolucions notificades, però en català només es va acomplir en el 20,2 % de les resolucions.

Pressupost: Seguiment de l'acompliment amb costos interns. El desenvolupament de l'opció lingüística a e-justícia i l'actualització per la part passiva han tingut un cost de 59.775 €.

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia.

Indicadors de l'actuació: Informes periòdics enviats.

Indicadors de resultats: Percentatge de compliment.

Desplegar el pla de foment de vocacions professionals per a la preparació d'oposicions a jutges, fiscals i lletrats

El Departament està impulsant les noves beques per a la preparació d'oposicions a jutges i fiscals. Una mesura no exclusiva de foment del català sinó general de foment de vocacions a l'Administració de justícia per pal·liar la manca endèmica de professionals catalans en aquest àmbit, i assegurar que els operadors jurídics saben el català i coneixen el dret civil, la cultura i la realitat pròpies. Es van publicar les bases (RESOLUCIÓ JUS/2706/2022, de 30 d'agost) i la convocatòria de 50 beques i es va resoldre l'adjudicació de beques (RESOLUCIÓ JUS/171/2023, de 24 de gener). L'import de cadascuna de les beques pels 4 anys és de 46.320 euros (965 euros mensuals).

A partir del 2024 es vol agrupar en els programes següents:

- Programa per a la preparació d'oposicions a jutge, jutgessa i fiscal

- Beques per a l'accés a la carrera judicial i fiscal

- Programa per a la preparació d'oposicions a lletrats de l'Administració de justícia

- Programa per a la preparació del procés selectiu a la carrera judicial per a la categoria de magistrat (quart torn)

- Programa per a la preparació d'oposicions al cos de l'advocacia de la Generalitat de Catalunya

Pressupost: 850.000 € anuals (més de 200 persones)

Unitats: CEJFE, Secretaria per a l'Administració de justícia.

Indicadors de l'actuació: Persones beneficiades pels programes.

Indicadors de resultats: Nombre de jutges, fiscals i lletrats que han seguit aquests programes que s'incorporen a l'Administració.

Aconseguir el nivell C1 com a mèrit en la promoció de la carrera judicial

Aconseguir que el Consell General del Poder Judicial reconegui el nivell C1 de català com a mèrit per a la destinació i mobilitat de jutges i magistrats. Actualment només es valora el B2.

S'ha aprovat l'Acord de Govern per a l'autorització de la signatura del conveni amb el Consell General del Poder Judicial (07/02/2023) i pendent d'aprovació per part del Consell General del Poder Judicial per a la signatura conjunta de l'acord.

Pressupost: Costos interns.

Unitats: Gabinet de la Consellera, Secretaria per a l'Administració de Justícia.

Indicadors de l'actuació: Signatura per part del Consell General del Poder Judicial conjunta de l'acord.

Indicadors de resultats: Persones incorporades amb el nivell C1.

Ampliar el conveni de l'Escola Judicial de Barcelona per a la formació lingüística de professionals a l'Administració de justícia

Inclòs al conveni amb el Consell General del Poder Judicial de l'actuació anterior.

En el marc del programa de formació en llengua catalana dins de l'àmbit judicial que duen a terme el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada i la Secretaria per a l'Administració de Justícia, el Departament es compromet a oferir als alumnes de l'Escola Judicial les activitats formatives següents:

- Cursos de llengua catalana dels nivells B1, B2 o C1 i de llenguatge jurídic (J), d'acord amb la metodologia docent que es determini. Aquests cursos han de tenir una avaluació final que, en cas que l'alumne/a la superi satisfactòriament, dona dret a un certificat acreditatiu del nivell, recollit a la normativa sobre equivalències que estableix la Generalitat de Catalunya.
- Sessions formatives sobre eines i recursos lingüístics i jurídics en català disponibles per facilitar als alumnes aprendre, entendre i treballar en llengua catalana.
- Sessions formatives sobre drets lingüístics, la realitat lingüística a Catalunya i el règim jurídic de les llengües, especialment pel que fa referència a l'Administració de justícia.

Aquestes activitats poden ser presencials o en línia i tenen la certificació del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada. El 2024 s'han inscrit 91 persones als cursos de català de l'Escola Judicial.

Actuació: aprovat l'Acord de Govern per a l'autorització de la signatura del conveni amb el Consell General del Poder Judicial (07/02/2023) i pendent d'aprovació per part del Consell General del Poder Judicial per a la signatura conjunta de l'acord.

Pressupost: Costos interns (dinamitzadors lingüístics de l'Administració de justícia)

Unitats: CEJFE, Secretaria per a l'Administració de Justícia.

Indicadors de l'actuació: Nombre de cursos de formació i d'alumnes inscrits en cada un.

Indicadors de resultats: Nombre de persones que han obtingut el certificat.

Augment del complement econòmic per incentivar l'ús del català en el torn d'ofici

El Programa de foment del català a la justícia gratuïta afavoreix la normalització de l'ús del català en les actuacions judicials d'assistència jurídica gratuïta i garanteix que els professionals del torn d'ofici informin sobre els drets lingüístics i puguin atendre i actuar en la llengua oficial que esculli el ciutadà. El 2023 s'ha incrementat el complement econòmic per cada actuació feta en català (com ara demandes, contestacions o recursos) de 20 a 25 euros (el 2021 eren 14 €). El programa amb el CICAC es va signar per primera vegada el 2017 i el 2022 s'hi van destinar 233.200 € i el 2023, 290.609 €.

Actuació: renovar el conveni amb el Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya (CICAC) per al 2024, amb un increment del pressupost màxim que arriba als 350.578 €.

Pel que fa al conveni amb el Consell dels Il·lustres Col·legis de Procuradors dels Tribunals de Catalunya signat el 2024 es reconeix la funció dels col·legis en el foment del català i s'analitzaran les possibilitats d'un programa específic de foment de l'ús del català en les actuacions processals d'assistència jurídica gratuïta de la procura.

Pressupost: Per al 2024 el pressupost màxim assignat al conveni amb el CICAC és de 350.578 €.

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia.

Indicadors de l'actuació: Advocats que es donen d'alta al Programa de foment del català.

Indicadors de resultats: Increment d'actuacions en català.

Desplegar les propostes derivades del projecte d'innovació de foment de l'ús del català

El Departament va impulsar i presentar al 2023 un projecte d'innovació de foment de l'ús del català per millorar-ne l'ús en el món judicial i penal amb grups de treball i grups focals integrats per magistrats, jutges, docents i estudiants universitaris, advocats i dinamitzadors lingüístics i gestors i tramitadors de l'Administració de justícia.

S'han prioritzat tres de les propostes d'innovació:

- Aconseguir considerar el català com a mèrit en la carrera judicial i els llocs de treball de l'Administració de justícia

- Assegurar que en els judicis es respecta el dret dels intervinents a expressar-se en català (ja s'han inclòs a les pantalles informatives el missatge permanent "Teniu el dret de parlar en català o en castellà en tots els actes davant de l'Administració de justícia")
- Crear una base de dades de jurisprudència en català (s'està en converses amb el Consell General del Poder Judicial perquè la base de dades del CENDOJ reculli totes les sentències en català –ara ho fa parcialment– i s'explora la possibilitat d'aplicar un traductor automàtic a totes les sentències redactades en castellà).

Cal aprofundir i canalitzar les altres tres propostes sorgides d'aquest cicle d'innovació:

- Reconeixement dels treballs de finals de grau de les carreres jurídiques en català.
- Creació d'un diccionari col·laboratiu com a eina de suport lingüístic.
- Impulsar una producció audiovisual de temàtica judicial en català.

Pressupost: Inclòs en altres actuacions.

Unitats: CEJFE, Secretaria per a l'Administració de Justícia, Gabinet Tècnic.

Indicadors de l'actuació: Actuacions desplegades.

Actualitzar el document “Criteris per als usos lingüístics a l'Administració de justícia” i publicar-lo en digital

La difusió dels usos i drets lingüístics a l'Administració de justícia és una de les prioritats del Departament. Editat en paper i en digital el setembre de 2022, l'opuscle *Preguntes sobre els usos lingüístics a l'Administració de justícia* (disponible al web i en pdf) es va distribuir als òrgans judicials amb una carta de la Secretaria per a l'Administració de Justícia. Cal l'actualització periòdica d'aquest document en la seva versió digital i fer-ne una difusió periòdica.

Pressupost: Costos interns.

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, Gabinet Tècnic.

Indicadors de l'actuació: Actualitzacions de la versió digital del document i actuacions de difusió.

Gestió de les queixes lingüístiques a l'Administració de justícia

El maig de 2022 el secretari per a l'Administració de justícia va aprovar el protocol pel qual s'estableixen els canals de comunicació electrònics per a la presentació davant del Departament de Justícia de consultes, queixes i suggeriments sobre l'aplicació de la legislació lingüística, drets lingüístics i situacions de desatenció lingüística, produïdes en els edificis judicials i en les activitats de l'Administració de justícia a Catalunya, que afectin l'ús del català. Al setembre de 2022, coincidint amb la distribució als òrgans judicials de l'opuscle *Preguntes sobre els usos lingüístics a l'Administració de justícia* es va fer arribar a tots els òrgans judicials un display de sobretaula amb un codi QR d'accés directe a la bústia de contacte per a consultes, queixes o suggeriments sobre drets lingüístics.

El 2022 es van rebre, per diferents canals, 27 consultes i queixes i el 2023 se'n van rebre 17.

El seguiment de les queixes lingüístiques permet introduir mesures de correcció amb els òrgans i professionals de l'Administració de justícia a través del suport dels dinamitzadors lingüístics, la informació sobre l'oferta de cursos, una formació més personalitzada, etc.).

Pressupost: Costos interns.

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, Gabinet Tècnic.

Indicadors de l'actuació: Nombre de queixes rebudes.

Indicadors de resultats: Nombre d'actuacions fetes amb els professionals amb un resultat positiu.

Sessions de formació en llengua catalana per a pèrits judicials centrada en l'elaboració de dictàmens

Tallers de dues hores per a pèrits judicials, tant del Departament com externs, sobre eines lingüístiques i jurídiques per treballar en català i sobre criteris de llenguatge jurídic i de comunicació clara que s'apliquen a la documentació judicial.

L'any 2023 s'han inscrit 202 persones entre formació presencial i en línia.

Pressupost: Costos interns.

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, CEJFE

Indicadors de l'actuació: Nombre de persones inscrites.

Indicadors de resultats: Increment percentual dels dictàmens redactats en català.

Sessions de formació, suport i gestió lingüístics per al personal de les OAC de l'Administració de justícia

Nova proposta de curs de formació, suport i gestió lingüístics –no només centrat en l'atenció oral– adreçat a les OAC de l'Administració de justícia i obert a altres persones d'atenció presencial.

Pressupost: Costos interns

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, CEJFE

Indicadors de l'actuació: Nombre de persones inscrites.

Indicadors de resultats: Nombre de persones que han superat la formació.

Formació general i ampliació de l'oferta amb sessions de formació sobre recursos de la llengua catalana per a jutges, magistrats, fiscals i LAJ

En el 2024 s'estan impartint tres cursos de llenguatge jurídic i un del nivell C1 de català. Entre l'Administració de justícia, l'Escola Judicial i els professionals de l'àmbit jurídic s'hi han inscrit 964 persones.

Es prepara una oferta d'una formació més personalitzada que doni recursos als professionals en el dia a dia. Per exemple, treballar l'oralitat o l'argot jurídic en funció del que cada professional necessiti per facilitar la immersió, la confiança en l'ús del català en l'ús oral i la redacció de sentències i documentació pròpia i l'accés a eines lingüístiques. I ja s'ofereixen tallers per a jutges i magistrats, lletrats i fiscals de:

- llenguatge judicial i qualitat lingüística
- termes jurídics en català
- eines lingüístiques i jurídiques en català.

Es manté l'oferta de cursos exclusius per a l'Administració de justícia

- Curs presencial nivell elemental de català (B1)
- Curs presencial de nivell intermedi de català (B2)
- Curs presencial de nivell de suficiència de català (C)
- Curs semipresencial de nivell bàsic de català (A bàsic)
- Curs semipresencial de nivell elemental de català (A elemental)
- Curs semipresencial de nivell intermedi de català (B)
- Curs semipresencial de nivell de suficiència de català (C)
- Curs semipresencial de llenguatge jurídic (J)

Pressupost: Docència assumida pels Serveis Lingüístics del Departament de Justícia, Drets i Memòria i contractació addicional (11.250 €) del CEJFE

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, CEJFE

Indicadors de l'actuació: Nombre de persones inscrites a cada curs.

Indicadors de resultats: Nombre de persones que obtenen el certificat.

Elaborar píndoles formatives sobre eines i recursos de llenguatge jurídic

Elaboració de 30 clips informatius per dotar els professionals de nous recursos en línia per aprofundir en el coneixement del català en l'àmbit de l'Administració de justícia.

Pressupost: Per determinar (CEJFE)

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, CEJFE

Indicadors de l'actuació: Clips publicats.

Indicadors de resultats: Nombre d'accessos a cada clip.

Crear nous cursos i materials en línia sobre llenguatge jurídic català

Estudi de nous productes de formació que puguin ser d'alt interès i d'utilitat pràctica per incloure a la pàgina de materials d'aprenentatge del web i prioritzar l'actualització dels ja existents.

Pressupost: Costos interns

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, Gabinet Tècnic

Indicadors de l'actuació: Productes de formació nous incorporats al web i productes actualitzats.

Indicadors de resultats: Nombre d'accessos a cada producte de formació.

Assegurar que les defenses jurídiques (pròpies i contractades) de les administracions catalanes fan les actuacions orals i escrites en català

Els advocats de la Generalitat (Acord de Govern de 7 de maig de 2013) demanen a l'òrgan jurisdiccional que la tramitació del procés es realitzi en llengua catalana. Tot i això, les dades de 2022 mostren que les sentències notificades en català a la Direcció General d'Assumptes Contenciosos van ser un 8 % i les interlocutòries un 6 % (Informe de Política Lingüística, 2022).

Cal acordar amb la cap del Gabinet Jurídic de la Generalitat un recordatori als advocats de la Generalitat que han de fer les actuacions en català i donar-los instruccions de com gestionar les situacions si se'ls vulnera el dret (especialment en les vistes orals). Cal estendre la recomanació a les assessories jurídiques de tots els departaments de la Generalitat i traslladar la recomanació a les altres administracions catalanes, incloent-ho a l'agenda dels contactes amb el món local.

Pressupost: Sense cost.

Unitats: Gabinet de la Consellera, Secretaria per a l'Administració de Justícia.

Indicadors de l'actuació: Realització de les comunicacions.

Indicadors de resultats: Nombre de sentències notificades en català al Gabinet Jurídic de la Generalitat.

3. Una llengua per als professionals del futur i del present

Incorporar tallers de formació en llengua catalana als estudis de grau i màsters de pràctica jurídica i als cicles formatius

Mesura destinada a potenciar el coneixement de català i del llenguatge jurídic d'especialitat entre els alumnes de l'ensenyament superior (Dret i altres graus amb assignatures jurídiques i formació de postgrau) i dels cicles formatius de Gestió administrativa (perfil professional àmbit jurídic).

Aquesta mesura es treballarà amb el Departament de Recerca i Universitats i amb el Departament d'Educació.

Pressupost: Costos interns.

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, DG de Dret, Gabinet Tècnic.

Indicadors de l'actuació: Creació dels tallers de formació.

Indicadors de resultats: Nombre de tallers inclosos en els programes de les universitats i centres de formació professional, i nombre d'alumnes inscrits.

Impulsar una oferta formativa sobre drets lingüístics

Definir els continguts d'una assignatura sobre drets lingüístics per als estudis universitaris jurídics i de dret (a partir de l'experiència de la UdG) i estendre l'oferta a totes les universitats.

Aquesta mesura es treballarà amb el Departament de Recerca i Universitats.

Pressupost: Costos interns

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, DG de Dret, CEJFE, Gabinet Tècnic

Indicadors de l'actuació: Creació dels continguts de l'assignatura.

Indicadors de resultats: Universitats que incorporen aquesta assignatura en la seva oferta docent i nombre d'alumnes inscrits.

Revisar el sistema de formació i certificació de coneixements de llenguatge jurídic

El CEJFE expedeix els certificats de llenguatge jurídic només per als professionals del Departament de Justícia, Drets i Memòria i les universitat ofereixen molt poques places d'aquests cursos. L'EAPC ja no ofereix aquesta formació. Aquesta titulació és molt valorada en les oposicions de la Generalitat.

Cal ampliar l'oferta de cursos de llenguatge jurídic. Es pot capacitar el CEJFE per oferir formació oberta. D'altra banda, es pot estudiar amb les universitats l'oferta d'una assignatura opcional dins dels graus jurídics i de dret que doni accés al certificat de llenguatge jurídic o, altrament, convalidar crèdits a qui tingui el certificat de llenguatge jurídic.

Aquesta mesura es treballarà amb l'EAPC, la Secretaria de Política Lingüística, el Departament de Recerca i Universitats i les universitats.

Pressupost: Ampliació de la dotació de formadors del CEJFE.

Unitats: CEJFE, Secretaria per a l'Administració de Justícia, Gabinet Tècnic.

Indicadors de l'actuació: Acreditació del CEJFE per oferir la formació oberta col·lectius més enllà del Departament.

Indicadors de resultats: Nombre de cursos organitzats i d'alumnes inscrits, i nombre de persones que obtenen el certificat.

Ampliar el Diccionari de mediació en català

El Diccionari de la mediació, publicat el 2023 en col·laboració amb el Centre de Terminologia TERMCAT, s'ha d'actualitzar i ampliar amb les aportacions dels altres ADR que impulsen altres departaments de la Generalitat i que es coordinen a la Comissió Interdepartamental de Mediació i Resolució Alternativa de Conflictes. Així mateix, s'hi ha d'incorporar la llengua de signes catalana en la terminologia essencial.

Cal signar un nou conveni amb el TERMCAT i amb els departaments de la Generalitat (o directament amb la Comissió Interdepartamental) per iniciar els treballs d'ampliació del diccionari.

Pressupost: Costos interns.

Unitats: Centre de Mediació de Catalunya, Gabinet Tècnic.

Indicadors de l'actuació: Signatura d'un nou conveni.

Indicadors de resultats: Publicació del diccionari actualitzat.

Elaboració d'un Diccionari de dret processal en català

Donar suport al Centre de Terminologia TERMCAT d'acord amb el conveni signat per a l'elaboració del Diccionari de dret processal (dirigit per Jordi Nieva, catedràtic de Dret Processal de la Universitat de Barcelona), especialment en la fase de revisió.

Pressupost: Costos interns.

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, Gabinet Tècnic.

Indicadors de l'actuació: Publicació del diccionari

Indicadors de resultats: Consultes al diccionari.

Manuale docents en català

Realització d'un estudi sobre els manuals universitaris jurídics i del dret que es podrien publicar en català i definir una proposta per afavorir publicacions (en digital i actualitzables) a partir d'acords amb el Departament de Recerca i Universitats, l'EADOP, les universitats, la Xarxa Vives i amb la participació d'editorials jurídiques públiques i privades (coedicions, ajuts, subvencions, etc.).

Aquesta mesura es treballarà amb l'EAPC, la Secretaria de Política Lingüística, el Departament de Recerca i Universitats i les universitats.

Pressupost: Costos interns (si es considera viable caldrà destinar-hi pressupost finalista o en forma de subvencions).

Unitats: Direcció General de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació, Gabinet Tècnic.

Indicadors de l'actuació: Presentació de l'estudi.

Indicadors de resultats: Nombre de manuals publicats.

Incorporar un transcriptor de veu a text en català com a eina de l'Administració de justícia i poder-la estendre a altres àmbits

Es licitarà al 2024 amb fons MRR un projecte per disposar d'un motor de textualització fora de línia (transcriptor d'àudio a text amb intel·ligència artificial) per integrar-lo als sistemes Arconte i e-justícia.cat. El sistema identificarà automàticament l'idioma (català o castellà) de cada intervingent i seleccionant un text concret de la transcripció se'n podrà escoltar l'àudio corresponent. El projecte tindrà una durada de 15 mesos i estarà operatiu a final de 2025.

Es valorarà si es pot estendre a altres àmbits del Departament, com ara per ajudar a les comunicacions en l'àmbit de l'execució penal.

Pressupost: 900.000 €.

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, CTTI.

Indicadors de l'actuació: Entrada en funcionament del textualitzador.

Indicadors de resultats: Nombre d'usuaris i de pàgines transcrites al català i del català.

Incorporar eines ofimàtiques de correcció que incorporin el llenguatge jurídic

Creació d'un diccionari jurídic complementari a l'eina de correcció i verificació del Microsoft Word, que es pugui oferir en obert. La selecció dels termes del diccionari complementari la faran professionals del Departament.

Pressupost: Pendent de determinar la contractació d'una empresa externa per definir les característiques tècniques del diccionari (o establir un acord perquè ho facin com a part d'un projecte de col·laboració amb el Departament).

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, Gabinet Tècnic, CTTI.

Indicadors de l'actuació: Creació del diccionari i inclusió a la pàgina web de llengua del fitxer de descàrrega i de les instruccions d'instal·lació.

Indicadors de resultats: Nombre d'usuaris que se l'hagin descarregat i, en el cas del Departament de Justícia, Drets i Memòria, que se l'hagin instal·lat.

Ampliar el Portal Jurídic de Catalunya: nous continguts i posicionament als cercadors

El Govern ha aprovat la subscripció d'un conveni de col·laboració amb l'Administració General de l'Estat per reprendre la traducció al català del BOE i que substituirà el que es va signar el 1998 i va deixar de tenir efectes el 2021. El conveni està pendent de signar per part de l'estat

L'objectiu és col·laborar amb l'EADOP per disposar del màxim de legislació i normativa estatal en versió catalana consolidada i accessible en línia al Portal Jurídic (els serveis lingüístics de la Secretaria per a l'Administració de Justícia elaboren les versions consolidades) i que es mostri com a primera opció en les cerques als navegadors. D'altra banda, s'inclourà progressivament al Portal Jurídic la normativa penitenciària europea, traduïda pel CEJFE.

Pressupost: Costos interns

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, Gabinet Tècnic, CEJFE

Indicadors de l'actuació: Publicació del suplement en català del BOE.

Indicadors de resultats: Nombre de consultes a la versió catalana del BOE.

Repositori de models de sentències en català

Construcció d'un repositori de plantilles de sentències originals en català dels diferents àmbits jurídics, accessibles des del web del Departament i incloses al portal de recursos jurídics Compendium.

Pressupost: Costos interns

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, Gabinet Tècnic

Indicadors de l'actuació: Nombre de plantilles publicades.

Indicadors de resultats: Nombre de descàrregues de les plantilles.

Disposar de les sentències del CENDOJ tant en català com en castellà

La base de dades del Centro de Documentación Judicial CENDOJ del Consell General del Poder Judicial recull totes les resolucions del Tribunal Suprem i dels òrgans col·legiats espanyols, així com una àmplia selecció de resolucions d'òrgans unipersonals.

Es treballarà per establir un acord amb el Consell General del Poder Judicial per aplicar el traductor automàtic castellà-català-castellà del Departament de Justícia, Drets i Memòria a la base de dades del CENDOJ per consultar totes les sentències en versió catalana —accessible en línia— i també perquè les redactades en català es puguin consultar en castellà.

Pressupost: 9.800€ + IVA anuals pel manteniment de la llicència i 2.400€ + IVA addicionals en la llicència del primer any per la configuració inicial.

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, CTTI.

Indicadors de l'actuació: Signatura de l'acord i posada en marxa del traductor.

Indicadors de resultats: Nombre de consultes a les versions en català de les sentències.

4. Llengua d'integració social

Oferir facilitats i eines a les entitats jurídiques perquè el català sigui la seva llengua vehicular

El nou Portal d'entitats, la construcció del qual està liderant el Departament i en el qual participen el Departament de Drets Socials i el Departament de la Presidència, inclourà recomanacions, recursos documentals i plantilles perquè les entitats puguin funcionar amb normalitat en català. El Portal ja estarà en funcionament al tercer trimestre de 2024.

Pressupost: Costos interns.

Unitats: Direcció General de Dret, Entitats i Mediació, Gabinet Tècnic.

Indicadors de l'actuació: Posada en marxa del Portal d'entitats amb els recursos incorporats.

Indicadors de resultats: Percentatge de nous estatuts inscrits redactats en català.

Introduir en el pla d'acollida i en la formació inicial dels professionals d'execució penal la gestió d'usos lingüístics

Per tal de fomentar i assegurar l'ús del català entre els professionals dels centres i serveis penitenciaris i de justícia juvenil, s'oferirà un mòdul o taller de formació en gestió lingüística als formadors, els continguts del qual aquests podran traslladar als nous professionals que assisteixen als programes d'acollida. S'elaborarà un argumentari que fonamenti el valor que el nostre model penitenciar atorga al coneixement i ús del català com a element que contribueix a la reinserció social, l'arrelament a la comunitat i la inserció laboral.

Pressupost: 2.500 €.

Unitats: Direcció General d'Afers Penitenciaris, Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i Justícia Juvenil, CEJFE, Gabinet Tècnic.

Indicadors de l'actuació: Mòdul/taller realitzat.

Indicadors de resultats: Nombre de professionals formats.

Incloure als temaris de les oposicions d'execució penal i justícia juvenil continguts sociolingüístics i sobre drets lingüístics

El fet que en la preparació de les oposicions hi hagi uns continguts relacionats amb la llengua permet assegurar que els professionals que treballen en els centres i serveis d'execució penal i de justícia juvenil siguin conscients de la importància del català per a la reinserció social, l'arrelament a la comunitat i la inserció laboral, i també perquè coneguin les seves responsabilitats com a referents lingüístics en l'acompanyament als adults i joves en execució penal i siguin capaços de fer front a situacions de comunicació que no afavoreixen l'ús del català. Es preveu incloure aquests continguts en els temaris a partir de les convocatòries de 2025

Pressupost: Costos interns.

Unitats: Direcció General d'Afers Penitenciaris, Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i Justícia Juvenil, CEJFE, Gabinet Tècnic.

Indicadors de l'actuació: Inclusió en el temari.

Ampliar el voluntariat lingüístic als centres penitenciaris i iniciar-lo als centres de justícia juvenil

Alguns centres penitenciaris participen del programa de Voluntariat per la Llengua que impulsa el Consorci per a la Normalització Lingüística (Brians 1, Brians 2, Puig de les Basses, Dones de Barcelona i Lledoners). Al Centre Penitenciar Puig de les Basses és on el programa està més desenvolupat i on s'ha començat a definir la figura de l'«impulsor» lingüístic, voluntaris interns que afavoreixen la pràctica de la llengua en les situacions quotidianes. S'estendrà al conjunt de centres penitenciaris el Voluntariat per la Llengua i en el cas del medi obert, s'inclouran en el programa individual de tractament (PIT) recomanacions perquè es

formin parelles lingüístiques. Així mateix, es definirà un model de voluntariat per als centres de justícia juvenil que tingui en compte les especificitats dels joves pel fet de tractar amb menors.

Pressupost: Costos interns.

Unitats: Direcció General d'Afers Penitenciaris, Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil, Gabinet Tècnic

Indicadors de l'actuació: Centres que incorporen el Voluntariat per la Llengua.

Indicadors de resultats: Nombre de persones en execució penal i voluntaris per la llengua.

Actualitzar i reprendre els Plans Lingüístics Específics de Centre (PLEC) als centres educatius de justícia juvenil

Del 2014 al 2019 es van posar en marxa els PLEC als centres educatius de justícia juvenil per fomentar l'ús del català dels joves i menors i donar eines de gestió lingüística a les direccions i els professionals dels centres. Es recupera aquesta iniciativa, inicialment a dos centres (Oriol Badia a Guardiola de Font-rubí i L'Alzina a Palau-solità i Plegamans) per reprendre el projecte dels PLEC amb una selecció i reorientació d'actuacions, inicialment orientades a acompanyar els professionals amb sessions de gestió de foment del català en un context multilingüe i, posteriorment, amb actuacions orientades més als joves. Al mateix temps permetrà disposar d'un referent o interlocutor lingüístic en cada centre.

Pressupost: Costos interns.

Unitats: Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil, Gabinet Tècnic

Indicadors de l'actuació: Centres que incorporen els PLEC.

Indicadors de resultats: Increment d'actuacions de foment del català en els centres educatius de justícia juvenil.

Estudiar la influència del coneixement del català en la reinserció social i laboral dels interns

L'objectiu d'aquesta acció és disposar de dades que donin suport a una correlació positiva entre el coneixement del català i la inserció laboral dels interns i, per tant, com a element que contribueix a la reinserció en la comunitat i de vinculació al país. Les dades que s'obtinguin han de permetre millorar la formació lingüística dels interns, sensibilitzar tant els interns com als professionals del valor del coneixement del català i poder ampliar la promoció de l'ús de la llengua dins del sistema penitenciari.

Es començarà amb un estudi amb el creuament de dades disponibles de l'ocupació postpenitenciària dels interns i de la formació lingüística i, posteriorment, amb el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE) un estudi detallat.

Unitats: Gabinet Tècnic, CEJFE

Indicadors de l'actuació: Elaboració dels dos estudis.

5. Compromís ampli, també europeu i estatal, pels drets lingüístics de la ciutadania

Establir col·laboracions amb les administracions, universitats i entitats socials d'Andorra, les Illes Balears i el País Valencià en l'àmbit del foment del català a l'Administració de justícia

Cal emprendre amb la resta de territoris on el català és llengua oficial projectes d'interès comú que afecten l'ús de la llengua, els drets lingüístics i els reptes i oportunitats de les tecnologies aplicades a la llengua en l'àmbit de l'Administració de justícia. Si no és possible arribar a acords institucionals, cal avançar en treballs i trobades a nivell tècnic.

Es proposa una primera línia de treball sobre l'impacte de les tecnologies de la llengua en els drets lingüístics.

Pressupost: Costos interns (quan es concretin les actuacions caldrà determinar qui l'organitza o l'aportació que hi pot fer cada institució).

Unitats: Gabinet Tècnic, Secretaria per a l'Administració de Justícia.

Indicadors de l'actuació: Trobades realitzades.

Indicadors de resultats: Creació d'un grup estable de coordinació.

Estendre l'ús de l'aranès en els àmbits de competència del Departament

S'emprendran projectes per incrementar a curt termini els espais on també sigui present l'aranès. Aquestes iniciatives, en la mesura que sigui possible, s'han de fer en col·laboració amb les institucions araneses.

S'elaborarà una guia de drets lingüístics a l'Administració de justícia en relació amb l'aranès adreçada a la ciutadania i als operadors jurídics, que es podrà trobar a l'espai de llengua del web del Departament.

Es publicaran en aranès els principals tràmits de caràcter més social que depenen del Departament (parelles, entitats, etc.)

Es revisarà la senyalització en aranès dels òrgans judicials.

Pressupost: Costos interns.

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, Gabinet Tècnic

Indicadors de l'actuació: Nombre d'actuacions fetes en aranès.

6. Eines per a l'avaluació i el seguiment

Crear un mapa interactiu per partits judicials amb dades sobre la documentació elaborada en català

A partir de les dades recollides al tramitador e-justícia.cat, es tracta de disposar d'una eina que permet fer un seguiment de la realitat de l'ús del català en la documentació rebuda i generada als òrgans judicials, veure'n l'evolució i reflectir les tendències. I tot amb el detall de cada partit judicial.

Pressupost: Costos interns.

Unitats: Secretaria per a l'Administració de Justícia, Gabinet Tècnic.

Indicadors de l'actuació: Versió en obert del mapa, presentació pública i actualització semestral.

Seguiment de la docència en català de les assignatures jurídiques i de dret als estudis universitaris

Anàlisi periòdica de les dades que ofereixen les universitats, el Departament de Recerca i Universitats i Plataforma per la Llengua sobre docència en català a les assignatures jurídiques i de dret dels diferents graus.

Aquesta mesura es treballarà amb l'EAPC, la Secretaria de Política Lingüística, el Departament de Recerca i Universitats i les universitats.

Pressupost: Costos interns.

Unitats: Gabinet Tècnic.

Indicadors de l'actuació: Difusió anual de les dades.